

El nostre ahir

L'any 1264 el Papa Urbà IV instituï la Festa del Corpus Christi per tot el món catòlic. A Barcelona començà a celebrar-se l'any 1319 i fou la primera ciutat d'Espanya, després la seguí Vic, el 1330. Durant els segles XVII i XVIII aconseguí tot el seu esplendor a la nostra península i tenia tres manifestacions fonamentals: La processó del Santíssim, els autos sacramentals i els feteigs populars.

La nostra parròquia començà la celebració del Corpus el segle XVI, i consistia en una missa cantada i al vespre, se suposa que es feia la manifestació eucarística pels carrers de la vila, probablement pels voltants de l'església. També, és clar, hi havia els actes recreatius que han anat evolucionant en el transcurs del temps. De la famosa "dansa" no n'hem trobat enlloc cap referència que ens pogués donar una idea de quan va començar a ballar-se i de com es ballava. El que sembla cert és que els nostres avantpassats participaven en la litúrgia que era el mòbil cabdal que justificava la festivitat; i la forma de demostrar el seu entusiasme extern mogut per la fe els portà a ornamentar l'interior de l'església amb ramatges i flors boscanes i en tanta quantitat fins a convertir el temple en un veritable bosc fantàstic, m'imagino que devia ser així, ja que diu que col·locaven moltes espelmes o ciris entre les branques, que el conjunt il·luminat podia causar una bona impressió; tan impressionant devia ser que un dia s'incendià aquell bosc improvisat i el foc produí grans estralls al temple. I des d'aquella festa l'enramada anà a parar al carrer i per això la festa prengué el nom d'Enramades.

La cosa continuà així durant anys i anys. Cada Octava de Corpus els veïns s'encarregaven de l'organització de la festa, assistint als actes eucarístics del matí i del vespre, i participant en les danses populars. Es creu que al vespre es feia una processó amb el Santíssim i podria ser que l'actual passada fos una reminiscència d'aquell acte religiós. Tots els esplais populars tenien lloc a la Plaça.

Els nostre pares recordaven aquelles diades així: Cada barri llogava una cobla que amenitzava els actes del dia; passada per acompanyar la gent a l'ofici, que era cantat per la mateixa orquestra. la dansa i la sardana del migdia (acabada la sardana, els dansaires acostumaven a anar a Ca la Sileta o a Can Cassó a prendre un refresc), el "llevant de taula" per acompanyar el veïnatge al concert, la sessió de ball i les sardanes de la tarda. la vigília, tal com es fa ara, la peculiar passada i les sardanes i els balls vuitcentistes (una polca i un vals).

L'any 1936, ja feia 60 anys que els pagesos no celebraven la seva enramada, però un cop acabada la guerra s'animaren a fer-la altra volta i ho feren amb gran empena i esplendor, però no durà gaire l'entusiasme i anà minvant fins a deixar-ho córrer, degut sobretot que cada any eren més les cases de pagès que es tancaven.

Quan el Papa Pius XII suprimí l'Octava de Corpus, de fet desaparegué el motiu principal pel qual tenien lloc aquells dies festius, però el poble aferrat a les seves tradicions continuà celebrant-los com si res. I així han arribat fins als nostres dies, amb innovacions, és clar, intentant salvar una tradició ben arrelada al nostre poble i que certament contribueix a fomentar la sana convivència i l'amistat del veïnatge arbucienc; i això és important.

Si no fos així ja no tindria cap sentit la seva continuïtat.

JOAQUIM HORTA I FERRER